

aniel Helsing – Vår korrespondent i Reno,

V

Från stranden till öknen

För två veckor sedan rensade vi ut lägenheten i Santa Barbara, tryckte in våra ägodelar i en lastbil och körde norrut. Vi övernattade på ett hotell i Danville utanför San Francisco och fortsatte sedan österut. Motorvägen tog oss upp i bergen. Vi såg Donner Lake från bilfönstret, namngiven efter den tragiska Donner-expeditionen som efter en rad missöden tvingades övervintra i de snöiga bergslandskapen 1846–1847. Episoden är välkänd i Kaliforniens historia eftersom bara 48 av de 87 nybyggarna överlevde; maten tröt, hjälpen dröjde och många överlevde genom att äta dem som dog. Men snart låg sjön bakom oss och vi fortsatte nedför bergen, österut, mot öknen. En timme senare kom vi fram till vårt nya hem i Reno, Nevada.

Night Vale har också en hovpoet (Poet Laureate): Trilety Wade. I avsnitt 20, "Poetry Week", inviger hon stadens poesifestival, under vilken stadsrådet tillfälligtvis upphäver förbudet mot skrivdon, språklexikon och offentliga beskrivningar av månen, med följande dikt:

*I fell in love with a Hooded Figure
who tied my tongue with an ink ligature,
and silently urged I write this poem.
Please believe me I wasn't forced,
through bone telepathy or the code of Morse
to pen this uncoded, un-subversive gem.*

*On the desert farms, the ghost-eyed maidens make
the cheese
while a maelstrom of thick milk falls with ease.
Our punishment? Hot-blooded clotted cream.
The days here pass like cancerous sunspots
and black metal trees can't compare to Car Lots.
You are in Night Vale. Welcome.*

Tills ganska nyligen visste jag ingenting om Reno, förutom att det är en kasinostad och att *Cops*-parodin *Reno 911!* utspelar sig här. Men staden är förstås mycket mer så. Det senaste decenniet i synnerhet har Renos ekonomi och kulturella profil genomgått något av en revolution: det byggs bostäder som aldrig förr, midtown-distriktet har utvecklats till ett hipsterområde och Silicon Valley-företag har börjat flytta hit. Lägre skatte- och hyreskostnader och den relativa närheten till San Francisco – runt fyra timmar med bil – har angetts som orsaker till uppsvinget. Men även innan boomen satte i gång fanns Reno-området på den kulturella kartan: den årliga festivalen Burning Man äger rum 16 mil nordöst om staden, i Black Rock Desert.

Öknen, ja. Reno ligger precis på andra sidan de berg som skiljer San Francisco Bay Area från de stora öknarna i Nevada. Luften är tunnare och torrare här än någon annanstans där jag har bott – höjden över havet är nästan 1 400 meter och

Det är omöjligt att i omskrivningar fånga den surrealistiska och hypnotiska effekt som *Welcome to Night Vale* har på lyssnaren, särskilt när man lyssnar på flera avsnitt i sträck. För min del, åtminstone, gör podden vad litteratur gör när den är som bäst: den rubbar de förgivettagna föreställningarna om världen. Den påminner oss om att vi vet väldigt lite, kanske ingenting alls, om hur verkligheten är beskaffad. Vi använder vetenskapen för att försöka förstå universum, men i slutändan står vi handfallna inför den gåta som existensen innebär.

Men "påminner" är ett för svagt ord. *Welcome to Night Vale* (och annan litteratur) gör mer än påminner – den visar. Den väcker en upplevelse av ovisshet, av flytande gränser mellan fakta och fiktion, av oklara skiljelinjer mellan drömvärld och vakenvärld. I detta avseende finns det en likhet med cannabiserusets effekter. Allting är förvisso inte möjligt – världen är inte ett godtyckligt kaos – men vad såväl *Welcome to Night Vale* som cannabis kan åstadkomma är att underminera den epistemologiska position från vilken uttalandet "allting är inte möjligt" tenderar att fastslås i den grå, alltför välkända vardagen. Det är visserligen inte riskfritt att ge sig ut i Night Vales ökenvärld eller cannabiserusets universum – man vill inte gå så långt att man förlorar kontakten med vardagen. Knepet är vistas i det förundrans gränsland som separerar det psykotiska från det välkända.

Och Reno – kommer denna ökenstad att visa sig vara verklighetens Night Vale? Det återstår att se. Hur ser poesiscenen ut? Även det återstår att se – min fru ska snart påbörja ett masterprogram i

Nevada är den torraste delstaten i USA. Utanför stadens artificiella grönska verkar sten, sand och ökenbuskar dominera landskapet. Man kan undra vad det var som fick folk att en gång i tiden bygga en stad, en civilisation, på en plats som denna.

Man kan även undra hur denna civilisations framtid ser ut. Kommer det att gå som det gick för kungen och hans rike i Percy Bysshe Shelleys sonett "Ozymandias" från 1818?

*I met a traveller from an antique land
Who said: "Two vast and trunkless legs of stone
Stand in the desert ... Near them, on the sand,
Half sunk, a shattered visage lies, whose frown,
And wrinkled lip, and sneer of cold command,
Tell that its sculptor well those passions read
Which yet survive, stamped on these lifeless things,
The hand that mocked them, and the heart that fed:
And on the pedestal these words appear:
'My name is Ozymandias, king of kings:
Look on my works, ye Mighty, and despair!'
Nothing beside remains. Round the decay
Of that colossal wreck, boundless and bare
The lone and level sands stretch far away."*

Kanske. Men människor är märkliga och motståndskraftiga. Och även om det ibland är kul – och nyttigt – att reflektera över civilisationens slutliga öde är det också kul och nyttigt att reflektera över världens märklighet.

Ingenstans fångas ökenstädernas underlighet bättre än i den amerikanska podden *Welcome to Night Vale* (2012–). Podden är upplagd som ett fiktivt radioprogram: programvärden Cecil Gershwin Palmer rapporterar nyheter från och

kreativt skrivande, inriktning poesi, vid University of Nevada, Reno. Det enda jag vet i nuläget är att det finns en årlig poesifestival i Elko, fyra timmars bilfärd österut, som speglar delstatens historia och självmedvetande: **National Cowboy Poetry Gathering**. Namnet är talande: enligt hemsidan läser ranchägare och cowboys dikter och sjunger sånger om cowboylivets vedermödor och glädjeämnen. Jag hoppas att jag får tillfälle att ta mig dit och låta min verklighetsuppfattning rubbas ytterligare.

Daniel Helsing, Reno, NV

(13 juli 2021)

skildrar aktuella händelser i den fiktiva staden Night Vale, som sägs ligga någonstans i öknen i sydvästra USA. Night Vale är inte som andra städer – det övernaturliga flyter ihop med det vardagliga. Exempelvis kandiderar en livs levande månghövudad drake till borgmästare i staden. Cecil hittar en katt på radiostationens toalett som svävar över handfatet. Det finns en ansiktslös gammal kvinna som i hemlighet bor i Night Vale-bornas hem. Man skulle kunna kategorisera *Welcome to Night Vale* som magisk realism, men absurditetsnivån är så hög att denna genrebeteckning inte riktigt fångar poddens egenart.

Sidor: 1 2 3 4 5

Populär Poesi stöds av

KULTURRÅDET

KULTURENS

© 2021 Populär Poesi | Drivs med Responsive Theme